

مقطع تحصیلی: کاردانی ■ کارشناسی □ رشته: گرافیک
 نام درس: مبانی هنرهای تجسمی ۲
 آدرس email مدرس: maryamghorbani.art@gmail.com

جزوه درس: مبانی هنرهای تجسمی ۲
 مربوط به هفته : اول □ دوم □ سوم ■
 text: دارد ■ ندارد □ voice: دارد □ ندارد ■
 تلفن همراه مدیر گروه :

فرم و رنگ

فرم و رنگ مفهوم و بیان همدیگر را تکمیل می کنند. بنابراین برای هر رنگ (رنگهای اصلی و فرعی) فرم معادل آن بر اساس ویژگی هایش لحاظ شده است. مربع نماد مادیت، سنگینی، سختی، زمین است. وزن و تاریکی قرمز با زیبایی و سختی مربع برابر است. مثلث نماد حمله، تعرض، جنگجویی، اندیشه و تفکر بوده و هم خاصیت با رنگ زرد است. دایره حرکتی پایدار و دورانی، حالت سستی و سبکی، نرمی و صافی دارد و نماد روح و روان و ابدیت است و معادل آبی است. به همین میزان برای رنگ های درجه دوم رنگ نارنجی ذوزنقه، سبز مثلثی که دارای اضلاع منحنی به بیرون است و بنفش بیضی ناقص لحاظ شده. ترکیب و استفاده مناسب از رنگ و فرم را آثار نقاشان اکسپرسیونیست و فتوریسم می توان مشاهده کرد.

روانشناسی رنگ

زرد: نماد آخرت، شگفتی، پادشاهی و سلطنت، نور و خورشید، فهم و دانایی، دانش و معرفت.
 زرد تیره نماد دروغ، خیانت، حسد، بی اعتمادی و شک.
 ترکیب (منظور از ترکیب همجواری) زرد و قرمز: پرسروصدا، بشاش و دارای زرق و برق فراوان، شکوه و جلال و معرفت.
 ترکیب زرد در زمینه آبی، درخشش زرد کم میشود، دارای اثری غریب و دافع.
 قرمز: انعطاف پذیر، حیات و زندگی، هیجان و شور، مبارزه، انقلاب و شورش، تحریک کننده، اشتها برانگیز، مهاجم، طعم تلخ و تند. قرمز نارنجی تابشی پر شور از عشقی شرور. قرمز ارغوانی بر عشقی روحانی دلالت دارد.
 آبی: بی تحرک، ناشکیبا، معنویت، ایمان، فضای لایتناهی و روح، اعصاب آرام، درونیات، فکری برتر، ماورای طبیعی و عالم بالا، وفاداری و ایمان، سکوت و آرامش. آبی در کنار بنفش تیره تاریک تر، روبه عقب رونده، ناتوان و حقیر است. چنانچه بنفش تیره تر شود آبی اهمیت خود را بازمیابد و روشتر و بادرخشش بیشتری نمایش پیدا می کند.

سبز: آرمش و امیدواری، آمیزشی از دانش و ایمان، احساس جوانی، نیروی بهاری، طعم گس. چنانچه سبز بسمت آبی متمایل شود حالت روحانیت آن بیشتر می‌شود.

نارنجی: درخشش و تابندگی. از همان صفات قرمز اما به میزان کمتری برخوردار است. نارنجی در کنار قرمز از توان قرمز می‌کاهد و در کنار زرد بر قدرت و درخشندگی زرد می‌افزاید.

بنفش: بی‌خبری، بی‌اختیاری، ظلم و دشواری، مرموز و برانگیزاننده احساسات، ترس، هرج و مرج، مرگ، دین‌داری، روحانی. بنفش تیره، اوهام و خرافات. بنفش قرمز (ارغوانی) عشق یزدانی و سلطه روحانی. خاکستری: تاحدودی تداعی‌گر شوری است، خاکستری رنگی خنثی است که شخصیت و زندگی خود را از رنگهای پیرامون می‌گیرد. این رنگ با تضادهای شدید و خشن خو می‌گیرد و نیروی آنها را جذب می‌کند و از قدرت و پختگی رنگ‌ها کم می‌کند. از ترکیب سیاه و سفید و یا از ترکیب رنگهای مکمل بدست می‌آید.

طعم رنگ‌ها

رنگ‌ها مزه‌های مختلفی دارند که این مسئله از تداعی ارتباطی بین دیدن و حس چشایی آدمی در طی قرون متمادی ایجاد شده است و به اصطلاح یکی از انواع ماندالاهای ذهنی بشر می‌باشد که با توجه و استفاده مناسب از این خاصیت می‌توان در امر تبلیغات جهت تحریک احساسات مخاطب بخوبی از آن استفاده کرد. شوری: رنگ زرد شاخص طعم شوری بوده و براساس طبیعت کویر و صحرا (رنگ قالب آنجا) و تشنگی حاصله، شناخته شده است. همچنین نمک به صورت شوره حاصل این گونه مناطق می‌باشند. به طوری که بسته‌های نمک عموماً زرد رنگ هستند و همچنین رنگ خاکستری نیز تا حدودی چنین خاصیتی دارند. تلخی: رنگ قرمز تلخ و تند می‌باشد و این به علت طول موج بالای آن بوده به طوری که تمامی خصلت‌های قدرت و انرژی، سوزش و هیجان را به وجود می‌آورد و این خواص اغلب بعد از مصرف چیزهای تند مثل فلفل رخ می‌دهد.

رنگ قرمز مانند هر رنگ دیگری در کنار سایر رنگ‌ها معانی ویژه‌ای می‌گیرد به عنوان مثال قرمز در کنار قهوه-ای برای شکلات و کاکائو مناسب بوده و در کنار سبز برای بسته‌های چای استفاده می‌شود. همچنین رنگ آبی پرننگ (سرمه‌ای)، قهوه‌ای و سبز زیتونی و بنفش نیز تاحدودی تلخی را القا می‌کنند. شیرینی: همگان آبی را رنگ شیرین می‌دانند و این خصلت به آب منتسب می‌شود. آبی اثر آرام بخش و تأخیری داشته و به تناسب غلظتش ویژگی‌های متغیری دارد. این رنگ بر بسیاری از رنگ‌های دیگری غالب بوده و اثر آرام بخش خود را سرایت می‌دهد مگر آنکه رنگ دوم بسیار غالب باشد مانند رنگ قرمز. مواد پاک‌کننده، شوینده‌ها و آب‌معدنی، داروهای شیرین، قند و شکر در بسته‌های آبی قرار داده می‌شوند. همچنین رنگ‌های زرد نارنجی و تونالیت‌های آن تا قرمز چنین خصوصیتی دارند.

گس: سبز رنگ غالبی بوده و علی‌رغم آنکه اکثر مساحت زمین آبی است، اما سبز چشمگیرتر بوده و رنگ حیات و طبیعت و جوانی و رشد می‌باشد. سبز دامنه‌های روشنی و تیره‌گی بسیار داشته و در ترکیب با رنگ‌های دیگر می‌تواند حالتی از سرما و گرما را تداعی کند. و در حالت متوسط رنگ ولرم عنوان می‌شود. تداعی حسی و روانی سبز برای اغلب داروها و لوازم آرایشی پاک‌کننده و تقویتی به کار می‌رود. سبز منصوب به گیاهان خوردنی‌ای است که نه شیرین هستند و نه شور - گس - آدامس‌ها و شکلات‌های منتول و نعناعی که طعم نعنا و پونه داشته و احساس خنکی به فرد دست می‌دهند، در بسته‌های سبز بسته‌بندی می‌شوند. ترشی: زرد، سبز، سبز مایل به زرد.

هارمونی یا کمپوزیسیون رنگ

هارمونی (هماهنگی) رنگها: تعادل و توازن بین قدرت‌های رنگی و پخش و توزیع آنها؛ هارمونی رنگها به اعصاب آرامش می‌دهد و این حالت پسوفیزیکی است که در مقابل رنگهای متضاد مکمل قرار دارد و معمولاً رنگ خاکستری نیز چنین آرامشی را در ذهن بوجود می‌آورد. دو رنگ در صورتی باهم هارمونی دارند که اگر باهم ترکیب شوند خاکستری خنثی بوجود می‌آید؛ اما در ترکیب باقی رنگها دارای ارزش بیانی هستند و نه هارمونی رنگی. ویلهم استوالد می‌نویسد: «هماهنگی مسادی با نظم است».